

Návraty v čase

Londýn, júl 2019

Let do Viedne meškal takmer dve hodiny. Aj napriek vyčkávaniu na priaznivejšie poveternostné podmienky vietor celkom neustal. Peter sedel v rade za krídlami, pozorne vnímal ich chvenie, zdali sa mu unavené nekonečným bojom s protichodnými prúdmi. Poryvy prichádzali náhle, vetrisko ťahalo lietadlo za nos ako neposlušného chlapca. V jednom momente sa stroj prepadol o niekoľko metrov k zemi. Žena sediaca oproti cez uličku vydesene vykrikla: „Panebože, panebože, zmiluj sa!“ Jej tvár sa skryla za papierovým vrecúškom a to sa v pravidelných intervaloch nafukovalo a splášovalo.

Peter sa nahol ponad prázdne sedadlá doľava, aby telom ako-tak vyrovnal sklon lietadla a aby mal lepší výhľad na ženu vystrašenú tvár. Tá bázeň ho podivne uchvacovala. Kožené sedadlo pod jeho zadkom zavrzgalo a pritiahlo jej pozornosť. Očami sa zapichla do Petra, akoby z jeho pohľadu chcela vyčítať vlastnú budúcnosť. Neisto mrkol na dno papierového poháríka, ktorý zvieral v ruke, ale kávová usadenina si tajomstvá nechávala pre seba. Pokrčil plecami a vrátil žene pohľad ako výzvu. Bola na rade. Mala malé tmavé oči, blízko pri sebe, ale strach jej rozťahol zreničky až tak, že ich nebolo možné oddeliť od dúhovky, a keď prížmuril oči, zazdalo sa mu, že sa zliali do jednej veľkej čiernej bodky na koreni ženinho nosa a nadobudli tvar obráteného výkričníka. *Memento mori. Nie, to jej predsa nemôže povedať!* Zmohol sa na chabý úsmev. Na povyťahnutom oblúčku úzkeho nakresleného obočia pochoopil, že ju nepresvedčil, čakala viac. Možno uistenie, že všetko

bude v poriadku, lebo ak príde k najhoršiemu, vstane, napne svaly a lietadlo preniesie na pleciach bezpečne k zemi. Nebola jediná, koho sklamal. Najradšej by vstal a zakričal jej do tváre: *Postavte sa do radu, sťažujte sa jeden po druhom!*, ale po prvé nezvykol kričať a po druhé nemal chuť nadväzovať konverzáciu s cudzím človekom. S akýmkoľvek človekom. Pochopila. Odvrátila sa, rozochvenými prstami poskladala vrecúško do obdĺžnika a vrátila ho späť za sieťku na chrbte sedadla, ktoré mala pred sebou.

Vtom sa brucho lietadla opäť zatriaslo. Hlavou mu prebleslo, že teraz to vzdá, nenájde silu vzdorovať vetru a namieri si to priamo k zemi. Suchej od prachu kostí, mokrej od sĺz, kde každý krok je krokom bližšie k smrti. Premýšľal nad tým, či aj ostatní pasažieri práve uvažujú o smrti. Či si uvedomujú, že celý život kráčajú po smrti, po predchádzajúcich životoch, z ktorých už odhnilo mäso a kosti sa premenili na prach. Boli všade, nielen na cintorínoch. Boli ich plné lesy, polia, rieky, boli hlboko v pôde pod domami ľudí, pod psími búdami, naveky odtlačené v skalách. Myslel na zástupy tých, ktorí tu boli pred ním. Ich obličaje poriadne nevidel. Anonymné tváre boli beztak nepodstatné, sústredil sa na vlnenie končatín, neisté kroky tiahnuce vpred v rytme *staccata*, chvejúce sa predĺžené tieň. Bol v strehu, čakal, že ktorýsi z nich vykročí priamo k nemu, natiahne ruku a schmatne ho, zhltne ho ako jednohubku. Vždy ho zaujímalo, čo bude potom. Breh života a smrti sa však dal prekročiť iba raz, cesta späť nejestvovala. Tým jediným si bol naozaj istý. Na smrť istý.

Sociálny kurátor vysadil Petra na letisku dve hodiny pred plánovaným odletom. Poprial mu šťastie. Podali si ruky, chlapsky, pevne.

„Neposer to, Golec! Počúvaš ma? Slúbil si mi to!“ Potľapkal ho po pleci ako starého známeho a povzbudzujúco sa na neho usmial. Už si povedali všetko, čo si povedať mali. Golec bol len

ďalšou položkou v nekonečnom zozname vecí, ktoré mal v ten deň vybaviť, a tak trochu dúfal, že ho už nikdy v živote neuvidí. Keď hlava s čelom zbrázdneným vekom zmizla za oknom taxíka, Peter si vydýchol. Otočil sa a prešiel cez automatické sklenené dvere priamo do útrob chladne vysvietenej urbanistickej budovy londýnskeho letiska. Odrazu sa ho zmocnil nedefinovateľný smútok, ktorý tak rád sprevádza konce. Rozbúchalo sa mu srdce, zaplavili ho pochybnosti. Ešte by sa mohol vrátiť! *Zavolá kurátorovi a...* Nádych, raz, dva, tri, štyri, päť, výdych, raz, dva, tri, štyri, päť, nádych, zadržal dych a vydýchol, až keď pocítil, že sa mu pulz vracia do normálu.

Myšlienky na návrat sa rozpustili v záplave nových vnemov. Do nosa mu udrela pestrá zmes parfumov, spotených tiel a výparov z okolitých bistier. Stál a pozoroval ľudí, ťahali objemnú batožinu, presúvali kufre a tašky z ruky do ruky, z bodu A do bodu B. Peter nemal veľa vecí, ktoré by si chcel preniesť do nového života, o to mocnejšie stískal poloprázdnu čiernu igelitku. Zdalo sa mu, že všetci vedia, kam majú ísť. Všetci okrem neho. Od jeho posledného letu ubehlo mnoho rokov. Koľko? Napadlo mu, že to možno ani nebol on. Veď ten chlapec už dávno neexistoval. Rozplynul sa ako ľahučké biele oblaky na oblohe, stačilo zapísať, kýchnuť si, trošku studeného vzduchu z klimatizácie a chiméra chlapčata pevne držiaceho maminu ruku zmizla. Spotené dlane ho svrbeli. Pošúchal ich o látku obopínajúcu úzke stehná. Džínsy mu boli prikrátke. Zohol sa a lem nohavíc dvakrát zroloval. Po očku sledoval ľudí, ktorí okolo neho prešli bez záujmu. Nebol tam nik, kto by mu povedal, že vyrolované oblečenie je proti pravidlám. Tvár sa mu razom rozjasnila, po-
usmial sa nad vlastnými obavami.

Teóriu ovládal, stačilo prejsť kontrolami a nasadnúť do správneho lietadla. Znelo to jednoducho, no obrovský otvorený priestor v ňom vyvolával úzkosť. Bol zvyknutý na poriadok, systém, riadené ticho, rušili ho neznáme zvuky, jazyky, cudzie tváre, ostré svetlá, ťažko sa mu dýchalo. Nádych, raz, dva...

výdych, nádych, napadlo mu, že ak nenájde nejaký systém, škatulky, do ktorých by mohol podivný chaotický svet roztriediť, zblázni sa a naveky zostane uväznený v novodobom Babylone. Jeho pozornosť pritiahla veľká tabuľa, pod ktorou postával hlúčik školákov s rovnakými červenými šiltovkami. Barcelona, Paríž, Frankfurt, Ankara... Viedeň bola takmer na konci tabule informujúcej o plánovaných odletoch. Pohol sa vpred k zamestnancovi letiska, kam, ako si všimol, smerovali cestujúci s dokladmi v ruke. Pred uniformami mal rešpekt. Táto však nezbudzovala strach. Mladík bol len o niečo starší než Peter, opieral sa o úzky mobilný pult, rozdával úsmevy, nadväzoval s neznámymi očný kontakt, nesprával sa povýšenecky. Keď Peter prišiel na rad, otrčil pred muža palubný lístok a preukaz s fotkou spred pár rokov, tak ako to videl u ostatných. Sústredil sa na mladíkovu menovku pripnutú na chlopni saka. Jonathan. Nevedel, aké mal Jonathan oči. Možno zelené, ladili by s jeho uniformou. Nezodvihol pohľad, neopätoval mu úsmev. Neodvážil sa. Ak by sa im stretli oči – „*Stačí iskra a zhorí celý les,*“ hovorieval Wojciech.

„Šťastnú cestu,“ poprial mu Jonathan.

Peter neodpovedal, kráčal čo najrýchlejšie vpred. Ďalšia uniforma ho upozornila, aby sa vyzul a igelitku položil na pohyblivý pás. „Aj opasok,“ zdôraznila zavalitá žena. V jej guľatej tvári svietili veľké oči, ktorými si ho prísne premeriavala. Sklopil zrak, hoci nemal čo ukrývať. Prešiel cez detektor kovov. Senzory mlčali. Uľavilo sa mu. Iba na chvíľu, iná uniforma si ho privolala mávnutím ruky. Narýchlo sa obul, schmatol opasok a nasledoval muža s hustými prešedivenými fúzmi, ktorý z jeho igelitky rukou v modrej gumovej rukavici vytiahol poloprázdnu plastovú fľašu s vodou.

„Vaša?“

„Áno, pane!“ cítil sa pri tom priznaní čudne previnilo.

„O pár metrov ďalej je automat, tam si môžete kúpiť vodu,“ odrecitoval chlapík so silným indickým prízvukom a Petrovu